

Čínští turisté Rusy nenahradí

S úbytkem Rusů se vracíme k tržnímu normálu, říká primátor Karlových Varů Petr Kulháněk.

ROZHOVOR
str. 12–13

Ministr Ťok se zlobí

Ministr dopravy Dan Ťok chce nechat zrušit soutěže Českých drah na nové vlaky.

BYZNYS
str. 5

CZK/EUR • 27,040 / +0,005 Kč **CZK/USD** • 23,714 / +0,095 Kč **PX** • 916,04 / +0,77% **EUROSTOXX 50** • 3,028.21 / -3,11% **ZLATO** • 1279,10 \$ / +1,04%

KOMENTÁŘ: LEX OKD JE NEBEZPEČNÁ HLOUPOST / str. 14

Krátce

Lékárníci už nechtějí být živi jen z obchodní marže

Podle České lékárnické komory by se měla dosavadní obchodní přírůžka na léky hrazené z veřejného zdravotního pojištění snížit a za výdej každého léku by místo toho lékárníci dostávali platbu od zdravotních pojišťoven. **str. 2**

TTIP – začíná boj o dovoz potravin z USA do Evropy

Po třináctém vyjednávání kolem podobě transatlantické obchodní a investiční dohody je dohodnuto zrušení cel u 97 procent produktů. Zbývající tři procenta se týkají obchodu se zemědělskými výrobky a potravinami a bude o ně tuhý boj. **str. 6**

Brexit spojil Camerona s odborářským esem

Kampaň před červnovým referendem o členství Británie v Evropské unii přináší paradoxy: premiér David Cameron překvapivě spojil síly s někdejšími odborářským předákem Brendenem Barberem. Případný brexit označují za katastrofu pro pracující lid. **str. 8**

Bankám se daří nejhůře za šest let

Banky letos mohou zapomenout na loňské zisky. Za první tři měsíce roku vydělaly celkem **13,5 miliardy korun**, takřka o **17 procent méně** než loni. Podle předběžných dat ČNB je to **nejméně od roku 2010**. Není moc divu: úrokové sazby jsou nízké a dále klesají, výnosy dluhopisů rovněž. Proti loňsku pomalejší růst ekonomiky navíc přidusil poptávku po firemních úvěrech. **BYZNYS / str. 4**

Za první čtvrtletí
si nabraly české podniky
nové úvěry za

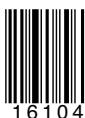
115

miliard korun,
což je o pětinu méně
než loni.

přečtěte si:

SPECIÁL
Autopojištění

9 771803 454307 16104

Zápisník
Jany Havligerové

Buzerace

Vláda a poslanci hodlají vylepšit shromažďovací zákon. Policisté by na veřejných shromážděních měli mít stejné pravomoci jako obecní úředníci. Akci by například mohli rozpustit. Poslanci Úsvitu chtějí, aby se novináři museli předem akreditovat, jinak by si měli sami zajistit ochrannou službu. Část opozice prosazuje, aby se ve státní svátky mohly konat jen akce s oslavou přímo související. Jak vidno, svoboda shromažďování a svoboda slova nesou jen problémy. Nejjednodušší by bylo zakázat lidi.

Andrej Babiš je chronický absentér s nejhorší docházkou na sněmovní interpelace. Novinka to není, ale zdůvodnění stojí za to. Někteří poslanci podle Babiše využívají interpelace k osobním útokům, čímž se z interpelací stávají buzerace. A on na to nemá čas: „Já musím pracovat, neflákám se.“ Podnikatelé by panu ministrovi trochu toho flákání jistě rádi prominuli.

Ministryni pro místní rozvoj naštvají lidovci. Předběhli ji s vlastní verzí zákona o pohřebnictví. Je to k vzteku, Karla Šlechtová tutéž normu, jak tvrdí, připravuje od července. To se bude pohrbívat koalice?

V Čapím hnědž se podávaly zabijačkové pochoutky, pan prezident je má rád. Proslýchá se ale, že příště by podobně významná návštěva mohla dostat klokani maso. Pokud Miloš Zeman projede přímou volbu. Ale pst! Bimbo to ještě neví.

Protagonisté dne

Pavel KRTEK

ŠEF ČESKÝCH DRAH

Dopravce má za sebou špatný rok. Loni hospodařil se ztrátou 1,38 miliardy korun. O rok dříve byl přitom v zisku.

str. 5

Igor FAIT

MAJITEL LESS & TIMBER

Před dvěma lety koupil firmu v konkurzu. Postupně se mu ji podařilo pozvednout a vrátit k současnému mírnému růstu.

str. 5

Alan CLARK

ŠEF SABMILLERU

Aby Brusel svolil k fúzi s AB InBev, bude se pivořar muset zbavit aktiv ve střední a východní Evropě. Prodá tak i majetky v Česku.

str. 7

Foto profilmedia.cz

OBTÍŽE. Ekonomická situace zvláště malých lékáren je po mnohaletém snižování cen léků a po zrušení regulačních poplatků napjatá. Lékárnická komora začíná situaci řešit.

Lékárníci chtějí zaplatit svou odbornou práci

■ Kvůli snižování cen léků a zrušení regulačních poplatků klesly lékárnám příjmy. O řešení budou jednat s ministrem zdravotnictví Svatoplukem Němečkem.

Adéla Čabanová

Lékárníci už nechtějí žít jen z obchodní marže. Nejsme pouze obchodníci, ale také zdravotníci, zdůrazňují. Podle České lékárnické komory by se měla dosavadní obchodní přírážka na léky hrazené z veřejného zdravotního pojištění snížit a lékárníci by místo toho měli za výdej každého léku dostávat platbu od zdravotních pojišťoven. Podobně jako soukromí lékaři dostávají úhrady za zdravotní výkony.

„Konkrétní návrh jako podklad pro jednání s ministerstvem zdravotnictví a zdravot-

ními pojišťovnami je hotový,“ uvedla mluvčí lékárnické komory Michaela Bažantová. K formulování návrhu vyzval komoru již dříve ministr zdravotnictví Svatopluk Němeček (ČSSD). Výsledky rozbíhajících

Platba za odbornou práci při výdeji léků by měla ohodnotit zdravotnickou činnost lékárníka a obchodní přírážka by měla jít na provoz lékárny.

se jednání ale nechce ministerstvo předjímat. Slibuje jen, že se návrhy komory „bude standardně zabývat“.

Platba za odbornou práci při výdeji léků by měla ohodnotit zdravotnickou činnost lékárníka,

zatímco obchodní přírážka by měla jít na provoz lékárny. O této myšlence se mluví už delší dobu, teď ale lékárnická komora vypracovala první konkrétní návrh, se kterým obejde úřady a politiky. Komora se pustila do práce také v souvislosti s ekonomickou situací malých lékáren, která je po mnohaletém snižování cen léků a po zrušení regulačních poplatků napjatá.

„Naším cílem je zejména stabilizace příjmu lékáren bez ohledu na jejich velikost. Je nejvyšší čas, neboť v loňském roce zaniklo téměř padesát lékáren a další se dostávají do vážných potíží,“ připomněla Bažantová. Potíže mají zejména samostatné lékárny bez zázemí silného řetězce.

Pro zdravotní pojišťovny bude zásadní konkrétní nastavení, aby jim klesly výdaje na léky, stejně jako jim vzrostou náklady na platby za odbornou činnost lékárníka. Tedy aby změna byla z pohledu jejich výdajů neutrální.

Na 1. máj vyšli Pražané do ulic

■ Demonstrace, manifestace, pochody a tradiční slavnosti patřily v první květnový den ke koloritu hlavního města.

V hlavním městě se od rána konaly demonstrace, pochody a tradiční shromáždění k 1. máji. Manifestace proti xenofobii a daňovým rájům, se zúčastnilo 250 lidí. Na Letné se k protestnímu pochodu Bloku proti islámu sešly čtyři stovky lidí a v poklidu došly na Klárov.

Na Výstavišti se sešli komunisté. Tradičním alegorickým průvodem z Kampu k sídlu Karlovy univerzity začal i studentský Majáles. Anarchisté se sešli na Sřeleckém ostrově, kde se jejich přechůdci podíleli na prvním dělnickém prvomájovém shromáždění v Praze v roce

1890. Po položení květin k památníku této události zamířili na náměstí Republiky na demonstraci plat-formy Zleva proti xenofobii, spojenou s pochodem proti daňovým rájům.

Manifestaci zaměřenou na podporu přijímání uprchlíků a vymezující se vůči kapitalismu a ukrývání majetku v daňových rájích anarchisté početně podpořili. Pochod na náměstí Jana Palacha, kde u Rudolfiny pokračovala manifestace dalšími projevy, se obešel bez komplikací.

Od dalšího pochodu směrem na Kampu nakonec pořadatelé podle policie upustili. Policisté uzavřeli Mánesův most, zřejmě vzhledem k tomu, že na druhém břehu Vltavy na Klárově se shromáždili účastníci pochodu proti nelegální migraci a islamizaci Evropy, kterou pořádá Blok proti islámu.

/čtk/

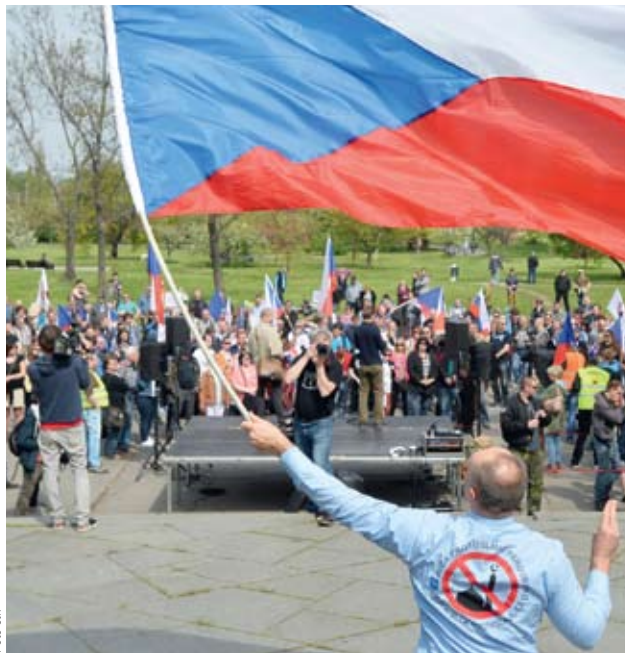

Foto čtk

NESOUHLAS. Demonstranti proti nelegální imigraci a proti údajné islamizaci Evropy se sešli na pražské Letenské pláni k protestnímu pochodu.

Krátce

Chovanec propustil bourajícího policistu

Ministr vnitra Milan Chovanec (ČSSD) propustil ze služby policistu Karla Kadlece, kterého stíhá Generální inspekce bezpečnostních sborů za nabourání 29 aut na pražských Vinohradech. Za ohrožení pod vlivem návykové látky může jít Kadlec do vězení až na tři roky.

ČSSD si v dubnu pohoršila víc než ANO

Volby do sněmovny by v dubnu podle volebního modelu TNS Aisa pro ČT vyhrálo ANO se ziskem 27,5 procenta. Druhá ČSSD by získala o devět procentních bodů méně. Obě uskupení si v porovnání s březnovým průzkumem pohoršila, sociální demokracie však více. Polepšili si třetí komunisté. /čtk/

INZERCE

Krizi zdravotnictví vyřeší zvýšení platů, míní ČSSD

Sociální demokracie navrhuje zvýšení tarifních platů lékařů a zdravotních sester o deset procent, aby vyřešila situaci ve zdravotnictví a udržela v něm kvalitní pracovníky. O stejnou částku by se měly zvýšit platy ve školství. Uvádí se to v Prvomájovém manifestu ČSSD, s nímž včera vystoupil premiér a předseda sociálních demokratů Bohuslav Sobotka ve Vyškově.

O krizové situaci zdravotnictví má zítra jednat vládní koalice. Česká lékařská komora vyzvala vládu k vypracování záchranného plánu pro zdravotnictví.

Vedle zvýšení platby za státní pojištění navrhuje komora také zdravotní daň na tabák a alkohol. Pokud by z krabičky cigaret činila daň pět korun, získalo by zdravotnictví ročně navíc pět miliard korun, což by kompenzovalo zrušené regulační poplatky.

Ministr financí Andrej Babiš (ANO) ale odmítá peníze do zdravotnictví přidat s odkazem na „černé díry“ a mrhání prostředky. Podle premiéra Sobotky ale stát musí vyslat směrem ke zdravotníkům signál, že o ně skutečně stojí. Nedostatek například zdravotních sester podle předsedy vlády souvisí mimo jiné právě s platy, které jsou vyšší už i na Slovensku.

Pro desetiprocentní zvýšení platů ve zdravotnictví, které slíbil premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD), je podle ministra zdravotnictví Svatopluka Němečka (ČSSD) třeba najít navíc 3,5 miliardy korun pro příští rok. Celkem to má spolu s letošním zvýšením platů činit sedm miliard korun. Náklady chce ministr pokrýt hlavně zvýšením plateb za státní pojištění zhruba o pět miliard korun, uvedl v České televizi. /čtk/

Více E15.cz

Váš nápojový specialista

Kvalitní nápoje pro vaše hosty.
Ekonomický pitný režim pro váš personál.

Pramenitá voda a spolehlivé přístroje.
Výdejníky vody z řady s účinnou filtrací.
Kávovary a široký výběr surovin.

Vyzkoušejte si nás na 14 dní
NEZÁVAZNĚ a
ZDARMA

www.fontana.cz

České banky zažily nejhorší start od roku 2010

■ Byznys chřadne kvůli nižšímu zájmu firem o úvěry i vysoké konkurenci tlačící na marže.

Jaroslav Bukovský

Českým bankám přestává jít byznys od ruky. Během prvního čtvrtletí letošního roku vydělaly domácí peněžní ústavy 13,5 miliardy korun, tedy takřka o 17 procent méně než loni. Podle předběžných dat ČNB z bankovních výsledků tak šlo o nejhorší začátek roku za uplynulých šest let. Na erozi zisků se podle analytiků podepsaly dlouhodobě nízké úrokové sazby stejně jako podstatně slabší letošní růst ekonomiky odrážející se v útlumu zájmu o úvěr.

„Klíčovým faktorem pro hospodaření bank je pokles úrokových sazeb a výnosů dluhopisů. Náklady také zvyšuje regulace, například povinné příspěvky do loni zřízeného rezolučního fondu,“ uvádí hlavní eko-

nom Deloitte David Marek. Oproti loňsku pomalejší růst ekonomiky se odrazil i v propadu zájmu firem o financování. Během kvartálu nabraly české podniky nové úvěry za 115 miliard korun, tedy o pětinu méně než v loňském roce. Půjčky firmám přitom tvořily koncem loňského roku takřka polovinu úvěrových obchodů domácích finančních domů.

„Srovnání s loňskem vyhlíží slabě, souvislost s loňským investičním bohem daným jednorázovými impulzy je zjevná,“ soudí hlavní ekonomka České bankovní asociace Eva Zamrazilová. Volné peníze se banky snažily přeměňovat do hypoték, v úvěrech na bydlení si domácnosti nabraly o 15 procent neboli o deset miliard korun více půjček než loni. Byznysu bank to ale příliš nepomohlo.

Úbytek zisku
v rozsahu téměř
17 %
zaznamenaly meziročně
tuzemské banky.

„Na trhu panuje velká konkurence, která bankám nedovoluje zvyšovat úrokovou marži, výsledkem jsou pak nižší zisky,“ uvádí expert Moody's Analytics Tomáš Holinka. Před ještě silnějším

propadem zisků podle něho zatím chrání banky především solidní platební kázeň dlužníků. Domácnosti i firmy totiž splácí nejlépe od roku 2009.

Do zisků konečně promluvily i nákladné změny v oborových trendech. „Konkurence nutí banky k velkým investicím do marketingu, inovací a dalších oblastí. Ziskovost produktů, které prodávají, však adekvátně neroste,“ komentuje partner auditu PwC Marek Richter. Rekordní rok zažily banky loni. Sektor vydělal přes 65 miliard korun, tedy o pět procent více než v roce 2014 a o dvě procenta více než v do té doby nejsilnějším roce 2012.

Foto: dtk

Z PORTFOLIA. Kompletní úklidové služby poskytuje společnost AB Facility například pražskému hotelu Jalta, a to od letošního února.

Penta prodává uklízeče AB Facility

■ Schyluje se k další transakci, jejíž cena se může dostat na nižší jednotky miliard korun. Investoři Penty se zbavují skupiny AB Facility s 12 tisíci zaměstnanci.

Daniel Novák

Po pěti letech se ke svému závěru blíží výlet investiční skupiny Penta do oblasti správy nemovitostí a technologií. Investoři nabízejí k odkupu společnost AB Facility. S připravovanou transakcí radí Erste Corporate Finance.

„Zájem projevila řada strategických a finančních investorů, užší výběr předpokládáme někdy na počátku června,“ sdělil mluvčí Penty Ivo Mravínac.

Za kolik chce AB Facility prodat, si skupina nechává pro sebe. Napovědět o hodnotě transakce ale může ziskový ukazatel EBITDA, tedy zisk před započtením úroků, daní a odpisů. Podobné obchody se zpravidla nedostávají pod jeho desetinásob-

ek. V případě AB Facility se podle předběžných výsledků dostala loni její EBITDA na 5,7 milionu eur. To by znamenalo, že za společnost může Penta inkasovat nižší jednotky miliard korun.

Když miliardáři kolem Marka Dospivy na konci roku 2010 kupovali AB Facility od fondu společnosti Genesis Capital, byla to společnost s tržbami 1,3 miliardy korun. Penta s firmou expandovala na Slovensko a do Polska. Díky tomu se její loňský neauditovaný obrát dostal na 118 milionů eur, tedy zhruba na 3,2 miliardy korun. Skupina zaměstnává dvanáct tisíc lidí.

„AB Facility představuje vhodnou platformu pro vstup na trh, na níž se dá do budoucna vybudovat strategický subjekt,“ říkal při akvizici firmy investiční ředitel Penty Zdeněk Kubát.

Aktuálně se však skupina podniku zbavuje právě proto, že už mezi její strategické priority nepatří. Penta se aktuálně zaměřuje hlavně na zdravotnictví, síť lékáren Dr. Max, sázkovou Fortunu nebo na rozvoj Aera Vodochody. Velmi aktivní je také v realitách.

Skupina Penta se podniku zbavuje, protože AB Facility už nepatří mezi její strategické priority.

Krátce

Seznam.cz opouští divadelní start-up

Přesně rok se vládce českého internetu Seznam.cz pohyboval na prknech, která znamenají svět. V dubnu 2014 společnost miliardáře Iva Lukačoviče koupila třicet procent v projektu Sleduj divadlo. Cílem bylo poskytovat divákům divadelní představení on-line. Nyní portál přiznává, že to neklaplo. „Projekt momentálně tlumíme. Nebyl schopný naplnit produktová očekávání,“ řekla mluvčí Seznamu Irena Zatloukalová. **Více E15.cz**

Češi rozvíjejí Bratislavu

Nová investiční společnost Nordic Investors dlouhých elitních právníků advokátní kanceláře BBH Tomáše Otruby a Jana Petříka koupila obří developerský projekt Nové Vajnory v Bratislavě. Na více než osmdesáti hektarech mají ve slovenské metropoli vzniknout bytové domy, obchody i kanceláře. „Jedná se o jedno z největších ucelených území Bratislavy. Jak s projektem dál, bude jasnější v průběhu několika měsíců,“ uvedl Petřík. **Více E15.cz**

Izraelci vstoupili do projektu v Horoměřicích

Realitní skupina Horizon Holding ovládaná izraelskými společnostmi získala od soukromého investora projekt na výstavbu 168 bytů v Horoměřicích na severozápadním okraji Prahy. Koupěný pozemek má osmnáct tisíc metrů čtverečních. „Naším cílem je zahájit stavbu i prodej v létě letošního roku,“ uvedl Yishay Furman, generální ředitel holdingu. Akviziční cenu nekomentoval. /dnv/ **Více E15.cz**

Ťok se zlobí, chce rušit rekordní soutěže ČD

■ Ministra obešli. Ve vedení českých drah mohou padat hlavy.

Jan Šindelář

Ministr dopravy Dan Ťok se chce zasadit o zrušení rekordních soutěží českých drah na nákup nových vlaků, které dopravce vypsal v polovině dubna. Dráhy poptávají za více než deset miliard elektrické soupravy, motorové vlaky a vagony.

„Budu žádat zrušení. Podmínky vypsání nahrávají jednomu dodavateli,“ řekl deníku E15 Ťok. Zmíněným dodavatelem je plzeňská Škoda, kterou prý soutěže zvýhodňují už tím, že se dráhy nezavazují k odebrání konkrétního počtu souprav, nýbrž mají rozptýlit od jedné po několik desítek. To podle ministra odrazuje velké zahraniční dodavatele. O tom, že podmínky soutěží, například krátký čas na homologaci vlaků v tuzemsku, zvýhodňují Škodu Plzeň, psal minulý týden i deník Dnes. Dráhy to však odmítly. „Po drahách

především chci, aby začaly pracovat na svém dluhu,“ doplnil ministr.

Rozpalují ho ale i další drážní skutečnosti. Vypsáním soutěží dráhy okatě ignorují plány ministerstva, které chce nové vlaky za evropské dotace kupovat samo a dopravcům je následně půjčovat. Evropská unie dá na české vlaky v příštích letech přes 20 miliard korun.

Plán ministerstva podporují soukromí dopravci. Vedení Českých drah Ťoka namíchlo i tím, že minulý týden proti jeho vůli zaplatilo Škodě 753 milionů z loňské arbitráže. „Představenstvo stáhlo kalhoty před brodem, rozsudek nebyl vykonatelný,“ řekl ministr. Vedení drah krok zdůvodňovalo hrozbou snížení ratingu, podle Ťoka ale nezaplacení na rating vliv

mít nemuselo. Dráhy měly prý počkat na výrok běžného soudu.

Ministr proto nevyloučil změny ve vedení podniku, neupřesnil ale, zda půjde o dozorčí radu či představenstvo. Jak totiž upozornil server Neovlivni, dráhy zaplatily arbitrážní stamiliony až po tajné schůzce šéfa Škody Tomáše Ignáčka s šéfem dozorčí rady ČD Milanem Ferancem a místopředsedou ANO Jaroslavem Faltýnkem, který má na dráze neformální vliv. Až do schůzky dráhy platbu odmítaly. Schůzka se podle serveru odehrála za zády ministra Ťoka i šéfa hnutí ANO Andreje Babiše.

Foto: ČTK

Dráhy jsou ve ztrátě

Skupina Českých drah za sebou nemá dobrý rok. Výsledkem loňského hospodaření je ztráta 1,38 miliardy korun, když o rok dříve firma vydělala 156 milionů. „Do nákladů se negativně promítl zejména rozhodčí nálezk arbitráže ve sporu se společností Škoda Transportation a vícenáklady spojené s výlukovou činností SŽDC,“ uvedla firma.

Škodě musely dráhy zaplatit přes 700 milionů korun, na rekordní množství výluk pak doplatily půlmiliardou, především na přesčasy a náhradní autobusy. Tržby z hlavní činnosti zůstaly zhruba na 33 miliardách.

Ztráta jde hlavně za osobní dopravou, která prodělala 1,4 miliardy, předloni to bylo 865 milionů. „Bez výluk a prohrané arbitráže by skončil segment osobní dopravy nad plánem a přiblížil by se vyrovnanému hospodaření,“ tvrdí v prohlášení předseda představenstva ČD Pavel Krtek.

Nákladní dcera ČD Cargo vydělala 480 milionů. Jde též o meziroční pokles, předloni zisk činil 877 milionů. /sin/ **Vice E15.cz**

Zkrachovalé Mičánkovy pily začaly vydělávat

Dušan Kütner

Rok po konkurzu začal Less & Timber pod novým majitelem vydělávat. Loni firma dosáhla mírného zisku 1,8 milionu korun, tržby pak činily téměř miliardu. V černých číslech je firma ze zkrachovalého impéria Jana Mičánka po mnoha letech až stamilionových ztrát, které ji dovedly v dubnu předloňského roku do konkurzu. Podnik poté od insolvenční správky koupil za 582 milionů korun podnikatel Igor Fait a jeho skupina JET Investment.

„Společnost Less & Timber naplnila v roce 2015 očekávání a hospodařila se ziskem. Tento výsledek považujeme

za úspěch a také za potvrzení trendu, který byl nastartován v rámci konkurzu,“ uvedl generální ředitel firmy Ladislav Prchal. Firma měla původně projít reorganizací, jejíž součástí byly i ozdravné kroky a návrat k efektivnímu hospodaření. Reorganizační plán se ale v době insolvenčního řízení nepodařilo naplnit a firma skončila v konkurzu, jehož výsledkem byl prodej.

Na výsledcích se podle Prchala podílela poměrně příznivá situace na trhu, kdy dřevozpracující firmy obecně netrpěly nedostatkem dřeva. Navíc za poslední dva roky došlo k mírnému poklesu jeho ceny. „Za úspěch může především důsledný

návrat k pořezu přesílené a kvalitní dřevní hmoty, dokážeme totiž zpracovat silnou kulatinu v průměru nad čtyřicet centimetrů. Tato technologie dělá z naší pily jeden z nejmodernějších závodů,“ podotkl Prchal. Firma tak patří k největším výrobcům lepených hranolů v Evropě.

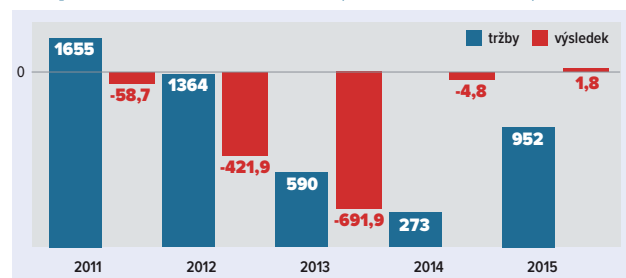
Letos společnost plánuje zhruba tříprocentní navýšení tržeb. „Růst zisku by poté měl být vyšší, a to především díky zvyšování produktivity práce a snižování provozních nákladů,“ poznamenal Prchal k odhadům pro letošní rok.

Less & Timber se stal nakonec nejcennějším

aktivem zkrachovalých Mičánkových firem. K nim patřila ještě mateřská firma celého holdingu s dříve osmimiliardovým obratem Less a.s. a největší hráč na

lesnicko-dřevařském trhu Less & Forest. Do všech tří konkurzních řízení se přihlásily stovky věřitelů s pohledávkami za několik miliard korun.

Hospodaření Less & Timber (v milionech korun)

22. 10. 2012 prohlášen úpadek
23. 4. 2014 prohlášen konkurz

pramen: výroční zprávy společnosti Less & Timber a Starý Timber

Začíná euroamerický souboj o dovoz potravin

■ Tlak USA na uvolnění dovozu potravin do EU v rámci jednání o smlouvě TTIP roste. Evropa chce naopak ochranu domácího trhu posílit.

Jan Stuchlík

Zapomeňte na arbitráže mezi nadnárodními korporacemi a státy. Ráz jednání o podobě transatlantické obchodní a investiční dohody (TTIP) začínají určovat mnohem přizemnější témata. Třeba italský sýr Asiago. Po třináctém vyjednávacím kole, které skončilo v pátek v New Yorku, je zjevné, že bitva o dovoz potravin a zemědělských produktů z USA do Evropy bude tuhá.

„Už dříve jsme se dohodli na zrušení cel u 97 procent produktů. V příštích měsících se budeme bavit o zrušení zbývajících cel,“ prohlásil americký vyjednávač Dan Mullaney. Ta zbývající tři procenta se týkají právě obchodu se zemědělskými výrobky a potravinami. „O těch jsme nediskutovali, protože patří k nejcitlivějším,“ uvedl

ANI NÁHODOU. Nevoli evropského vyjednávače vzbudila představa amerického sýru Asiago v EU.

evropský vyjednávač Ignacio Garcia Bercero.

Američané ale Evropu tlačí k uvolnění dovozu amerických potravin do Evropy. Více než čtvrtina amerických senátorů požaduje, aby si vyjednávači vymohli zrušení cel na všechny zemědělské produkty. Zákonnodárci

vedení šéfem senátního zemědělského výboru Patem Robertsem upozorňují na deficit 12 miliard dolarů, který USA vykazují v obchodě s EU u potravin. Jen u sýrů deficit dosahuje jedné miliardy dolarů.

Nejde přitom jen o cla. Evropa chce své producenty

chránit i tím, že do smlouvy prosadí ochranu geografických označení. Třeba jména sýru Asiago, původem z italské oblasti Veneto. „Vyrábíme sýr Asiago už hodně dlouho. Je to běžný název,“ prohlásil na setkání s vyjednávači John Wilson, viceprezident amerického

sdržení producentů mléčných výrobků. „Svůj Asiago pod tímto jménem rozhodně do Evropy dovážet nebudete. To je absolutně vyloučené,“ opáčil evropský zemědělský vyjednávač John Clarke.

Potraviny jsou jen jedním z témat, kde jednání drhnou. EU není spokojená s tím, jak chtějí USA otevřít svůj trh veřejných zakázek pro evropské firmy. Američané si zase stěžují, že jim unie nabízí horší podmínky pro obchod se službami, než vyjednala třeba s Kanadou. Jenže sami zatím nehodlají umožnit evropským dopravcům vozit zboží mezi americkými přístavy, což je od roku 1920 vyhrazeno jen americkým dopravcům.

Po třináctém kole si obě strany vyměnily návrhy už téměř ve všech vyjednávacích kapitolách. Rozšiřuje se také počet kapitol, kde už obě strany daly dohromady společný text, o němž se bude dál jednat. Další kolo se odehraje v červenci. Po něm by měly zůstat nevyřešené jen nejkontroverznější politické otázky. Pořád platí, že obě strany chtějí dohodu uzavřít do konce roku.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 29. 4. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,093
Čína	1	3,658
Dánsko	1	3,633
EMU	1	27,040
Chorvatsko	1	3,601
Japonsko	100	22,094
Kanada	1	18,928
Maďarsko	100	8,661
Norsko	1	2,934
Polsko	1	6,152
Rusko	100	36,913
Švédsko	1	2,950
Švýcarsko	1	24,616
Turecko	1	8,467
USA	1	23,714
Velká Británie	1	34,657

Akcie na pražské burze

29. 4. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	63,70	-2,60
ČEZ	461,40	2,53
Erste Bank	676,90	-0,09
Fortuna	87,90	-2,33
Kofola	415,00	0,27
KB	4859,00	1,00
NWR	0,11	0,00
O2 CR	240,00	-0,83
Pegas	830,00	3,75
Philip Mor. ČR	12 390,00	2,48
PLG	207,00	0,19
TATRY	640,00	0,00
Unipetrol	191,00	2,14
VIG	538,00	-1,63
Celkový objem (v tisících korun)	446 749,35	

Krátce

Buffettově Berkshire vzrostl zisk

Investiční společnost Berkshire Hathaway Warrena Buffetta v prvním čtvrtletí zvýšila čistý zisk o osm procent na 5,6 miliardy dolarů. K růstu čistého zisku přispěla výměna podílu ve firmě Procter & Gamble za kontrolu nad výrobcem baterií Duracell. Provozní zisk klesl o 12 procent.

Philip Morris ČR zvyšuje dividendu

Výrobce cigaret Philip Morris ČR vyplatí za loňský rok hrubou dividendu 920 korun. To je o 40 korun více

než za rok 2014. Rozhodla o tom řádná valná hromada, na níž byl zároveň představen nový generální ředitel podniku Árpád Könye. Čistý zisk vzrostl o 14 procent na 2,6 miliardy korun.

Schäuble zkritizoval odměny ve VW

Německý ministr financí Wolfgang Schäuble se opřel do automobilky Volkswagen. „Nemám pochopení pro to, když někdo přivede velký podnik do krize a pak obhajuje vlastní odměny,“ řekl. VW minulý týden uvedl, že za loňský rok vyplatí představenstvu 63 milionů eur. /čtk/

Peněz pro start-upy v Silicon Valley ubylo

■ Pryč jsou doby, kdy finančníci zasypávali penězi start-upy s ambicemi změnit svět. Šanci mají nyní úzce zaměřené takzvané fin-tech start-upy. Třeba půjčky na svatbu.

Zdeněk Pečený

První vlna nadšení z finančně-technologických firem pomalu odeznívá a celkový příliv investic z fondů rizikového kapitálu zpomaluje. Peníze se nyní daří získávat především úzce či netradičně zaměřeným „fin-tech“ start-upům.

Přetlak internetových poskytovatelů půjček a opadající zájem investorů přiměl nové finanční start-upy užít se vymezit. Existují tak firmy poskytující finance na realitní projekty, půjčky pro klienty s mizerným úvěrovým ratingem, na nákup aut či dokonce úvěry na svatbu. „Pokud máte spoustu firem, které se soustředí na oblasti, jako je refinancování kreditních

Foto: promise financial

karet, pak dává smysl užít své zaměření,“ řekl deníku Wall Street Journal Joshua Jersey, generální ředitel firmy Promise Financial, která se specializuje na svatební úvěry. Promise Financial spolupracuje s více než stovkou obřadních síní, které zájemcům nabídnou úvěr rovnou při objednání svatby.

Podle dat společnosti Dow Jones VentureSource spadl v prv-

USPĚL. Joshua Jersey si s firmou poskytující úvěry na svatby místo na trhu našel.

ních třech měsících roku příliv rizikového kapitálu do start-upů v Silicon Valley na bezmála třetinu. Z 832 na 298 milionů dolarů. Z toho 150 milionů šlo do jediného projektu – společnosti Flourish, která se zaměřuje na půjčky lidem se špatnou úvěrovou a platební historií. Posunem také je, že investoři častěji podporují firmy ve velmi raném stadiu vývoje – ty jsou levnější, což vysvětluje menší objem investic.

Investoři dnes od firem chtějí ještě rychlejší růst a výsledky. „Do Silicon Valley dorazil ohromný tlak na růst,“ uvedl pro Bloomberg Oren Bass, bývalý právník a manažer Goldman Sachs, který založil online poskytovatele půjček Pave. „Není to žádná hra,“ dodal.

Na
298 milionů
klesl příliv kapitálu do start-upů v Silicon Valley v prvním čtvrtletí.

Z parketu

Marek Trúchly

Dilema konzervativního investora

Často se nyní setkávám s dotazy klientů, kam směřovat finance při záměru konzervativní investice. Úrokové sazby jsou u nás na historických minech a drobný český střadatel se zkušenostmi maximálně z podílových fondů hledá útočiště buď v dluhopisech, nemovitostech nebo různých formách alternativních investic. Všechny s sebou nesou značnou míru rizika a to, že se na první

pohled jeví defenzivně a konzervativně, riziko podtrhuje tlustou čarou. Nízká úroková míra, kterou stanovuje ČNB, pravděpodobně zůstane na těchto úrovních ještě nějakou dobu. V budoucnu ještě možná klesne a vyzkoušíme si, jaké to je platit bance za to, že jí dáváme peníze, určitě ale někdy znovu půjde zpět nahoru. Výnos desetiletého českého státního dluhopisu se pohybuje okolo 0,4 procenta ročně, u německého se stejnou splatností se dostaneme na 0,25 procenta. U kratších splatností se ocitneme ještě níž, nebo dokonce v záporu. Jakmile ČNB zvedne úrokové sazby, ceny těchto dluhopisů klesnou a investor prodělá. U nemovitostí se potýkáme s podobným problémem. Asi všichni vidíme, jak se vyvíjejí ceny bytů v Praze. Jejich hodnota roste, protože si každý

může dovolit financovat nákup hypotékou. Se zvýšením úrokových sazeb narostou náklady na splátku dluhu, cenový boom nebude dále z čeho financovat a ceny nemovitostí takéž zkorigují. Navíc nám poslední krize a vývoj realitního trhu v USA po roce 2007 názorně ukázaly bezpečnost této investice. Alternativní investice jako zlato, směnky, podřízené dluhy finančních institucí apod. jsou cokoli jen ne konzervativní. Každá rada drahá, ale nebojím se poradit klientům nasměrovat část financí do akcií, kde mohou participovat na růstu jejich hodnoty a v mnoha případech nalézt výnos v podobě dividend. Jednoznačně se jedná o transparentní a relativně jednoduchou formu zhodnocování financí.

Autor je analytikem Patria Finance

Foto: prazdroje

NA PRODEJ? Podle expertního odhadu by aktiva SABMiller ve střední a východní Evropě včetně Praždroje mohla přijít na 7,7 miliardy eur.

SABMiller se asi zbaví Praždroje

Největší světový výrobce piva Anheuser-Busch InBev navrhuje prodat veškerá aktiva konkurenčního pivovaru SABMiller ve střední a východní Evropě, aby získal souhlas Evropské unie s jeho převzetím. SABMiller je majitelem Plzeňského Praždroje. V regionu střední a východní Evropy působí také v Maďarsku, Polsku, Rumunsku a na Slovensku.

AB InBev se loni dohodl na převzetí SABMilleru za více než 100 miliard dolarů. Prodej některých aktivit by měl rozptýlit obavy regulátorů z omezení konkurence na trhu. Podle analytika Philipa Gorhama ze společnosti Morningstar by případný kupec mohl za aktivy SABMilleru ve střední a východní Evropě zaplatit 7,75 miliardy dolarů.

AB InBev předložil Evropské komisi aktualizovaný návrh, ve kterém odprodej aktivit SABMilleru na zmíněných trzích nabídl. Bude to však záviset na úspěšném dokončení převzetí SABMilleru, které

se očekává v letošním druhém pololetí. Brusel by měl rozhodnutí vynést do 24. května.

Součástí zamýšleného odprodeje je řada předních značek piv na zmíněných trzích, jako je Pilsner Urquell v České republice a Dreher v Maďarsku, uvedl AB InBev. Pivovar předpokládá, že mezi potenciálními kupci by o ně mohl být značný zájem. Podle Gorhama je nejpravděpodobnějším kupcem dánský pivovar Carlsberg. Ten předloni koupil jedenáctiprocentní podíl v Žateckém pivovaru a řadu let úzce spolupracuje s Budějovickým Budvarem.

Skupina AB InBev vznikla v roce 2008, kdy belgický pivovar InBev převzal za 52 miliard dolarů amerického konkurenta Anheuser-Busch. Ve svém portfoliu má asi 200 značek z celého světa a patří jí také budějovický pivovar Samson. Skupina SABMiller v Česku vlastní vedle Praždroje také pivovary Radegast a Velké Popovice. /tkt/

INZERCE

**Administrativní budova Havlíčkův Brod
ul. Na Valech č.p. 4155**

Výběrové řízení

ukončení I. kola: 30. 6. 2016

Jedná se o samostatnou budovu, přistavěnou v r. 1992 k zadnímu traktu stávající pobočky ČS a.s. Budova je v dobrém a udržovaném stavu a je volná, k okamžitému použití. Okna plastová-izolační, dveře dřevěné. Podlahy tvořeny keramickou dlažbou a PVC, v kancelářích koberce. Vytápění je ústřední z plynové kotleny umístěné v sousedním domě banky. Bude zajištěno samostatné měření spotřeby médií. Dům je napojen na samostatnou přípojku elektřiny, vody a kanalizace. Objekt je oplocen, možnost parkování na vlastním pozemku a ve dvou garážích.

Nejvyšší nabídce

**Tomáš Doubrava, 604 297 021, 257 314 251
tomasdoubrava@naxos.cz WWW.NAXOS.CZ**

Cameron se kvůli brexitu spojil s odborářským esem

■ Vzhledem k protichůdnosti ekonomických analýz dopadu případného odchodu Británie z EU lze předpokládat, že v kampani ještě vzroste důraz na imigrační téma.

Karolína Flaszová

Intenzivní kampaň před červnovým referendem o členství Británie v EU produkuje paradoxní spojenectví a boří tradiční stranické linie i zažítá mediální tvrzení. Premiér David Cameron překvapivě spojil síly s někdejšími odborářskými předáky Brenndanem Barberem, případný brexit označují za katastrofu pro pracující lid. K podpoře odchodu naopak vyzývají i někteří labouristé, kteří vedení strany varují před ztrátou části elektorátu.

Cameron s Barberem uplynulý týden napsali pro Guardian článek, v jehož úvodu zdůrazňují, že odborářský exboss a konzervativní šéf vlády společně ještě nikdy pero do ruky nevzali. „Zatímco setrvávání skýtá pracujícím ve Spojeném království nejlepší vyhlídky na prosperitu, odchod představuje trojí

Foto: Reuters

SPOLU. Cameron s Barberem společně varují pracující lid před trojí hrozbou, jež by mohla dojít naplnění po vystoupení Velké Británie z evropské osmadvacítky.

hrozbou. Jde o ohrožení jejich míst, jejich mezd a cen, jež budeme všichni platit v obchodech,“ tvrdí zvláštní duo.

LABOURISTÉ BY NEJRADĚJI ZAVŘELI DVEŘE

Labouristický poslanec Frank Field naopak tvrdí, že tradiční voliči partaje vnímají, jak negativní dopad má na jejich mzdy, bydlení a služby „politika otevřených dveří“ vůči lidem z východní Evropy. Podle něj si 40 procent z nich přeje opustit EU, ale jejich stanovisko strana

vůbec nezohledňuje. Field tak varuje, že mnoho příznivců labouristů může přejít k Straně nezávislosti Spojeného království (UKIP).

Fieldovy obavy jsou pochopitelné. Pro UKIP je téma imigrace dlouholetou doménou a její šéf Nigel Farage se snaží vykreslit otázku přílivu pracovní síly z postkomunistických zemí jako třídní záležitost. Tvrdí, že má negativní dopad na nízkopříjmové vrstvy, zatímco bohatí Londýňané jsou nadšení z levných chův, zahradníků a řidičů.

Farage by přistěhovaleckou problematiku rád dostal ještě víc do centra pozornosti. V pátek obvinil lídry oficiální kampaně za odchod, že na ni nekladou dostatečný důraz. Podle něj jsou její představitelé příliš defenzivní.

SLOVO EKONOMŮ

Iniciativa Vote Leave přitom nyní na hospodářském poli zabodovala, když brexit podpořila skupina osmi uznávaných ekonomů. Tvrdí, že výkon ekonomiky země by mohl být zhruba deset let po

jejím odstřihnutí od EU vyšší než v případě setrvání.

„Naše analýza ukazuje, že odchod z EU, nesjednání nové dohody s EU a odstranění unijních obchodních bariér přinese HDP zhruba čtyři procenta, spotřebitelské ceny klesnou asi o osm procent a náš vysoce konkurenceschopný sektor služeb nahradí klesající průmyslovou výrobu,“ uvedl člen skupiny Patrick Minford z Cardiffské univerzity.

NA REMÍZU SE NEHRAJE

Podle euroskeptických komentátorů touto studií padlo časté novinářské tvrzení, že referendum bude střetem Britů, kteří se obávají o ekonomiku, s těmi, co se bojí imigrace. Většina hospodářských teoretiků totiž rází názor o škodlivosti brexitu. Také OECD aktuálně varovala před jeho negativními důsledky nejen pro království, ale i pro další země organizace. Podle ní by průměrný britský pracující přišel do roku 2020 zhruba o jeden měsíční plat.

Soudě podle průzkumů, nedokázal zatím ani jeden tábor kampaní zvrátit názor veřejnosti jednoznačně na svou stranu. Nejčerstvější však naznačují, že odpůrci těsné vazby na kontinent nepatrně posílili.

DALŠÍ DESÍTKY OBĚTÍ IS

Foto: Reuters

PŘI DVOU BOMBOVÝCH útocích v centru jihoiráckého města Samáva včera zahynulo přes třicet lidí a dalších padesát utrpělo zranění. Výbušniny byly umístěny v automobilech. K útoku se přihlásili sunnitští ozbrojenci z hnutí Islámský stát.

Lotyšsko se vylidňuje

Štěpán Bruner

Konzervárna Brivais Vilnis, která dříve zásobovala svými rybími výrobky celý Sovětský svaz, zažívá těžké časy. Nejprve z firmy odešli řidiči vysokozdvíhových vozíků, kteří si našli práci na stavbě v Irsku. Následovali programátoři. Jako poslední konzervárnu opustili dělníci z výrobní linky. Dostali podobnou, ale výrazně lépe placenou práci v Norsku či Švédsku. „V listopadu jsme hledali dvacet zaměstnanců a bylo téměř

nemožné je sehnat,“ řekl deníku The Telegraph šéf konzervárny Arnolds Babris. „Dobrý zaměstnanec si může vydělat 500 eur měsíčně. V porovnání s jinými evropskými zeměmi je to zoufale málo,“ vysvětlil, proč se zájemci nehrnou.

Výrobní linky Brivais Vilnis jsou zastaralé a jejich provoz je tam mnohem méně efektivní než u zahraniční konkurence. Firma ale nemá na investice peníze, a tak jí nezbyvá než šetřit na zaměstnancích. „Když ale přijdou do Lotyšska inves-

toři, ptají se, kde máme lidi. A my je nemáme,“ popsal začarovaný kruh Babris.

Situace konzervárny není ojedinělá, s nedostatkem zaměstnanců se potýkají i další lotyšské firmy. Od vrcholu v roce 1990, kdy mělo Lotyšsko 2,6 milionu obyvatel, se země rychle vylidňuje. Hlavní vlna odešla v roce 2004 po vstupu do EU. Nyní má země 1,9 milionu obyvatel, a naplní-li se demografické předpovědi, v roce 2060 by tam mělo žít jenom 1,3 milionu lidí.

Více E15.cz

Kalifornie si konečně užívá primárky

■ Primárky v Kalifornii bývají v boji o Bílý dům spíše formalitou. Letos to bude jiné.

Zdeněk Pečený
Od našeho zpravodaje

Uchazeči o republikánskou nominaci na prezidentskou funkci v USA se sjeli zabojovat o hlasy do Kalifornie už o tomto víkendu, přestože volit se tam bude až 7. června. Tuší totiž, že tento stát může po dlouhé době hrát velmi důležitou roli.

„Výsledky našich primárek možná budou letos někoho zajímat,“ uvedl pro Wall Street Journal předseda kalifornských republikánů Jim Brulte. „Historicky v primárkách volíme jako jedni z posledních, takže je většinou rozhodnuto, než na nás vyjde řada. Letos tomu tak není. Je to vzrušující.“

NATVRDO. Několik generací Kalifornčanů nezažilo, co je to pořádný boj o prezidentskou nominaci. O to jsou teď přímochařejší.

V jednom z nejbohatších a nejlidnatějších států USA se hraje o 172 republikánských a 475 demokratických delegátů, což je zhruba 15 procent celkového počtu, který kandidáti potřebují, aby si zajistili nominaci své strany do listopadových voleb. Takový zájem o své

primárky Kalifornie nepamatuje od roku 1964.

Nejsledovanější muž závodu o prezidentskou nominaci Donald Trump zažil v Kalifornii rušný víkend. Jeho projevy přilákaly minimálně stejně jeho odpůrců jako příznivců. Trump, který má slušný náskok na Teda Cruze, potřebuje

získat 1237 delegátů, aby si zajistil nominaci ještě před červencovým shromážděním. Bez výhry v Kalifornii nemá ale šanci potřebný počet delegátů získat.

Trumpova vystoupení v kalifornských městech Costa Mesa a Burlingame doprovázely hlučné protesty. V Burlingamu Trumpovi odpůrci zablokovali příjezd do místního konferenčního centra a Trump se musel dovnitř dostat zadním vchodem. Na dvě desítky demonstrantů se po jeho příjezdu snažily dostat dovnitř, v čemž jim zabránila policie. Řada protestujících si zakrývala obličej šátky a nesla mexické vlajky. Trump na jejich adresu uvedl: „Nebyl to nejsnazší příjezd. Bylo to jako přejít hranici do Mexika.“ Na Twitteru poté protestující nazval bandity a kriminálníky.

Zítřka se republikánští uchazeči o Bílý dům utkají v Indianě.

Krátce

Fico se bude léčit doma

Slovenského premiéra Roberta Fica včera propustili z bratislavského kardiologického centra, kde mu lékaři kvůli zúženým cévám 22. dubna voperovali dvojnásobný bypass. Nyní jej čeká domácí léčba a patrně po několika týdnech pobyt v některých ze slovenských lázní.

Expert OSN pro Libyi čeká sto tisíc migrantů

V letošním roce je nutné počítat s výrazným nárůstem počtu běženců ze severoafrických zemí. Prohlásil to včera zvláštní zmocněnec OSN pro Libyi Martin Kobler. „To, že letos přijde do Evropy mnohem více migrantů přes Libyi, je jisté,“ řekl Kobler. „Dokud zde nebude funkční vláda, není možné tento problém účinně řešit,“ dodal. /čtk/

Speciál
4 týdny
k sexy tělu

Zhubněte s námi do plavek snadno a rychle, krok za krokem

32 STRAN NAVÍC
PRÁVĚ V PRODEJI

SLEDUJTE NÁS NA:

casopisDieta

casopisdiet

INZERCE

Pro každého 60 tisíc měsíčně? Švýcaři rozhodnou v referendu

■ **Švýcarsko** se může stát první zemí, která **plošně zavede základní příjem**. Občané budou o návrhu vyplácet 2500 franků měsíčně 5. června hlasovat **v referendu**. Pokud základní příjem schválí, bude podle vládní analýzy potřeba najít v rozpočtu dalších **25 miliard franků** (616 miliard korun). Stát by je mohl získat úsporami či zvýšením DPH o osm procentních bodů na dvojnásobek. Další země, konkrétně **Finsko a Nizozemsko**, chtějí ideu základního příjmu zkoušet na **menším vzorku populace**.

Švýcarská iniciativa za nepodmíněný příjem stanovila jeho výši zhruba na třetinu tamní průměrné měsíční mzdy. Ta nyní činí 7234 švýcarských franků, v přepočtu 178 tisíc korun. Na každé dítě mají navíc rodiče dostávat 625 franků (15 400 korun). Nárok

na uvedené sumy mají mít teoreticky všichni občané bez ohledu na svou materiální situaci. Reálně by si však podle analýzy švýcarského ministerstva vnitřních záležitostí měli polepsit jen ti, jejichž měsíční příjmy nedosahují řečené sumy 2500 franků.

Úřady pojmají ideu základního příjmu jako částku, kterou má disponovat každý občan – ať už si ji vydělá prací, nebo ji má obdržet od státu. Pokud někdo vydělává méně nebo vůbec nic, vláda mu příjmy dorovná až do uvedené hranice 2500 franků.

Hlavní brzdou pro vyplácení této částky skutečně všem obyvatelům nehlédě na jejich příjmy je požadavek švýcarské občanské iniciativy, aby deficit příslušného účtu nemohl skončit hlouběji než na dvou miliardách franků (49 miliard korun). Potřebné peníze by tak vláda musela získat úsporami v jiných oblastech nebo zdvojnásobením základní sazby DPH na 16 procent. Podmínkou nicméně je, aby ostatní zdroje příjmů státního rozpočtu zůstaly ve stávající výši.

Právě v tomto kontextu upozorňuje vláda na nevyzpytatelný lidský faktor. Základní příjem by totiž fungoval jen v případě, když významné procento populace nepřestane pracovat. Podle prosincového průzkumu by se ale k odchodu ze zaměstnání rozhodla jen dvě procenta respondentů, dalších osm

procent z nich by se k tomu sice klonilo, definitivně by se však dotyční rozhodli až podle konkrétní situace.

Obavy z kolapsu pracovního trhu sdílí také ekonomka Ilona Švihlíková. „Ne že by to nešlo nastavit, i když by to předpokládalo značnou změnu daňové soustavy. Spíš mám obavy, že společnost, a to i ve Švýcarsku, na to prostě není zralá,“ míní Švihlíková, podle níž bylo donedávna téma základního příjmu považované za podivné a alternativní.

V souvislosti s postupující automatizací výroby a nástupem takzvaného průmyslu 4.0 se mu ovšem věnovali dokonce i účastníci letošního Světového ekonomického fóra v Davosu. Ekonomka Švihlíková dodává, že kvůli uvedeným trendům nakonec budou muset vlády hledat zcela nové zdroje příjmů –

Foto profimedia.cz

zdaňovat práci postupně přestane dávat smysl. „Je potřeba zdaňovat faktor, který má výhodu – a ne obráceně. To znamená zdaňovat kapitál, zejména ten finanční,“ dodává Švihlíková.

O praktických dopadech zavedení nepodmíněného základního příjmu může v nejbližších letech napovědět také zkušenost z Finska či Nizozemska. Až sto tisíc Finů má od příštího roku dostávat každý měsíc 800 eur (21 600 korun) – důraz je v tomto případě na slově „nepodmíněný“. To znamená, nebudou muset vykazovat úroveň svých celkových příjmů. Experiment má probíhat dva roky.

Souběžně se uskuteční podobný projekt v Nizozemsku, kde radnice měst Utrecht, Tilburg, Groningen a Wageningen plánují vyplácet 850 eur (23 tisíc korun) omezenému vzorku žadatelů o státní podporu. Dopady tohoto kroku chce poté podrobně analyzovat profesor ekonomie Loek Groot z univerzity v Utrechtu.

Stranu připravil

Jan
Vávra

V Česku přišla s rovnou dávkou ODS

Přestože téma univerzálního příjmu nepatří v současné době mezi českou politickou agendu, téma by to na domácí scéně nebylo zcela nové. Počátkem tohoto století prosazoval ekonomický expert ODS Vlastimil Tlustý ideu takzvané rovné dávky ve výši šest tisíc korun – ta měla nahradit podporu v nezaměstnanosti, sociální podporu a dětské přídatky, stejně jako nemocenskou či mateřskou. Podobně jako nynější švýcarské návrhy ale ODS nepočítala s tím, že by nárok na peníze v hotovosti měly i všechny výdělečně činné osoby. Rovná dávka pro ně měla získat podobu odčitatelné položky z hrubého příjmu.

Hlavní argumenty pro a proti základnímu příjmu

PRO

- Zajištění živobytí pro dobu, kdy většinu lidské práce nahradí stroje
- Zjednodušení provozu sociálního státu
- Zvýšení kupní síly obyvatel a stimulace hospodářství
- Rozvoj podnikání v důsledku menšího strachu z ekonomického selhání
- Tlak na zlepšení pracovních podmínek v neatraktivních profesích

PROTI

- Nárůst veřejných výdajů a nutnost hledat nové zdroje daňových příjmů
- Ztráta motivace pracovat
- Oslabení konkurenceschopnosti jednotlivých ekonomik na globálním trhu
- Hrozba snadného rozvrácení sociálního systému masovou imigrací
- Ztráta politické a morální dimenze v důsledku centrálně řízené solidarity

Starší myšlenku oživila nedávná krize

Ideu základního příjmu lze vystopovat až ke středověkému utopistovi Thomasu Morovi (na snímku). Do moderní ekonomické teorie pronikla jako jeden z nástrojů, kterým by bylo možné zefektivnit provoz sociálního státu a zároveň účinně bojovat proti chudobě.

V šedesátých letech nejprve argumentuje Milton Friedman pro takzvanou negativní daň, díky níž by lidé do určité výše příjmů neodváděli daně a naopak sami peníze inkasovali. Tato dávka by mohla nahradit jiné formy státní podpory a výrazně snížit náklady na administrativu. Podobný princip by nyní mohlo uplatnit právě Švýcarsko.

Friedmanovu tezi posléze rozvinul další z amerických nositelů Nobelovy ceny za ekonomii James Tobin, známý i kvůli návrhu zdanění

mý i kvůli návrhu zdanění měnových spekulací.

Jeho ideu fixní částky vyplácené všem občanům bez rozdílu se snažil v roce 1972 razit demokratický prezidentský kandidát George McGovern, proti Richardu Nixonovi však neuspěl. Do veřejné debaty, zejména té v Evropě, vrátila téma základního příjmu s novou intenzitou nedávná ekonomická krize a prohloubení strukturální nezaměstnanosti.

Foto dtk

S úbytkem Rusů se vracíme k tržnímu normálu

■ Karlovarského primátora

Petra Kulhánka trápí především nedostatečné napojení lázeňského města na dálniční síť. „Lidé se sem nechtějí vracet,“ říká Kulhánek. Zároveň řeší velkorysou rekonstrukci kolonády a přemýšlí, jak přilákat pestřejší mezinárodní klientelu do města, které dosud žilo hlavně z Rusů. Přes všechny problémy je přesvědčen, že se ve Varech žije parádně.

Jan Šindelář

EB Málem jsem schůzku s vámi promeškal kvůli komplikacím na silnici. Karlovy Vary nemají zrovna ideální napojení na dopravní infrastrukturu... Měl jste využít letadlo.

EB Není to trochu škoda, že se sem dá pořádně dostat jen letadlem? Mluvme vážně, je to naprosto zásadní problém Karlových Varů i celého kraje. Říkám to opakovaně všem představitelům vlády, poslancům i ministrům, kteří sem jezdí. Dokud nebude dokončená silniční spojnice na Prahu, rozvoj v tomto regionu bude stát. Jednání s jakýmikoliv investory končí na tom, že není dopravní dostupnost. Někteří vnímají alespoň napojení na německou dálniční síť, to je nám ale jako českému městu málo platné.

EB Tušíte alespoň nějaké termíny, kdy by se to mělo změnit? První polistopadové vlády si stanovily termín dokončení R6 do roku 2015. Dnes se mluví s velkým otazníkem o roce 2025. Velký pokrok bude, když se postaví alespoň tři zásadní úseky: tedy obchvaty Lubence, Krušovic a Řevničova. To jsou největší brzdy. Od toho se vše odvíjí.

Protože to sem neláká investory, nevzniká dostatek pracovních míst. Lidé se sem nechtějí třeba po studiích v Praze vracet. Nemají proč.

EB Hlavním byznysem je tady cestovní ruch a lázeňství. Neodrazuje i to případné investory z jiných oborů? Mohou si říkat, co by dělali v lázeňském městě. To určitě ne. S tím je spojen pouze jediný limitující požadavek, a to že jakákoli činnost musí být ve vztahu k životnímu prostředí bezproblémová. Takže tady nemůžeme mít třeba těžký průmysl. Ideální by byly nějaké technologické parky, nanotechnologie. Za to můžeme nabídnout velmi příjemné životní prostředí. Ve městě se skutečně žije parádně, z každého bodu města máte pár minut do lesa. To moc měst nemá. K tomu je ale třeba mít zaměstnání,

„Rád bych tady viděl kosmopolitní město, tedy město s vyrovnaným mixem mezinárodních klientel. Ta vize se začíná naplňovat.“

občanskou vybavenost, infrastrukturu. Aby bylo město pro lidi atraktivní jako celek.

ES Vary ovšem mají pověst města, kde se vyplácejí jedny z nejnižších mezd.

Ano, takto se to ve statistikách uvádí. Jenže zde se odehrávají především činnosti související s cestovním ruchem, lázeňstvím a na to navázanými službami, jako je gastronomie. Tam je vždy nějaký díl šedé ekonomiky. Ansámbl číšníků v hotelech má nějakou mzdu na výplatní pásce, ale trochu jinak vypadá jejich konečný výdělek. Mluvím o tom na prosto otevřeně, protože si myslím, že ta čísla tím jsou zkreslená.

ES Ale asi nechcete lákat nové obyvatele na heslo „máme sice nízkou mzdu, ale zbytek dostanete bohem“.

Ne, to určitě ne. Jenom zkouším vysvětlit ta čísla. Myslím si, že ve finále se ta disponibilní částka neliší výrazně od průměru České republiky.

ES Na druhé straně se říká, že jsou tady relativně vysoké životní náklady, třeba na bydlení. Je to pravda?

Ono je třeba trochu rozlišovat jednotlivé části města. V lázeňském území a historickém centru je život logicky finančně náročnější, což je dáno atraktivitou prostředí a solventní klientelou, která zde má třeba letní byt. A nejsou to pouze Rusové. Ale když si budete chtít pořídit byt v některé z rezidenčních čtvrtí, tam rozdíl není. V Praze, Brně či Plzni jsou ceny vyšší.

ES Loni jste v této souvislosti mluvil o tom, že se ve Varech nafoukla nemovitostní bublina, tedy že majitelé nejsou ochotni vzít na vědomí realitu a stále drží ceny neúměrně vysoko. Odpočívají už dnešní ceny více novým podmínkám, tedy hlavně situaci po prudkém úbytku Rusů?

Znovu říkám, v rezidenčních čtvrtích ano. V lázeňském centru ne, tam stále přetrvává jakýsi optimistický předpoklad návratu k situaci, která tady byla před třemi čtyřmi lety. Ta realitní bublina vznikla vlivem dění v Rusku a na Ukrajině, ruské klientely je asi o 38 procent méně. Máme ale obrovskou

radost z toho, že ji nahrazuje česká klientela, a to nejen pojištěnci, ale i samoplátcí. A vrací se německá klientela.

ES Jak se tedy žije Karlovým Varům bez Rusů?

Nežije se jim ideálně, měli jsme daleko lepší časy. Nicméně celkový propad není tak dramatický, aby se zavíraly hotely a lázeňská sanatoria. A já bych tady rád viděl kosmopolitní město, tedy město s vyrovnaným mixem mezinárodních klientel. Ta vize se začíná naplňovat.

ES Jací návštěvníci ještě přibývají?

Roste izraelská klientela. Patří sice k nejpočetnějším, ale s průměrnou délkou pobytu dvanáct dní se zdržuje téměř nejdéle. Takže ten mix je vyrovnanější, ale kdyby se celková čísla zvedla, bylo by to lepší.

ES Hodně se skloňují Číňané. Nahradí Rusy?

Podle mne to není možné. Skoro dva roky se zabýváme tím, jak nalákat čínskou klientelu, a potýkáme se s několika základními problémy. Jazykovou bariérou, protože málokterý Číňan je dotčen angličtinou. Pak jsou to stravovací návyky. A nejvíce limitující je pro nás třetí bod – Číňané nevydrží na jednom místě. Takže odsud prchají, aby stihli ještě půlku Evropy. U asijské klientely obecně je potíž i v diametrálně odlišném chápání lázeňské péče. Oni té naší lázeňské péči, která se tu po staletí rozvíjí, příliš nerozumějí.

ES Může s odstraněním těchto limitů nějak pomoci město, nebo je to hlavně věc podnikatelů? Aby se recepční naučili mluvit čínsky, kuchaři vařit dle čínských chutí a tak dále.

Samozřejmě je to primárně věc soukromé sféry. Na druhou stranu se snažíme na těchto trzích propagovat Karlovy Vary jako destinaci. A to zejména pro střední až starší generaci Číňanů. Je to otázka možná pěti let. Nemyslím si, že Číňané budou jednou ve Varech majoritní klientelou, ale mohli by být těmi, kteří doplňují to široké spektrum.

ES Asi nemá cenu probírat všechny národy, ale zmiňme ještě alespoň Araby.

Návštěvníci z Arabského poloostrova nejsou sice početně zásadní, ale mají ohromné útraty. Pokud jede arabská rodina do lázní, znamená to vyblokování patra jednoho hotelu na dva měsíce. Táta se jede léčit, tak na peníze nehledí.

ES Spousta hoteliérů přesto tvrdí, že Rusy nelze v délce pobytu a útratách nahradit. Ale už nedodají, že ta situace v uplynulých letech nebyla standardní. To byl samospád, kdy zájem o Karlovy Vary byl extrémní. De facto bez námahy jsme zažívali velmi dobré časy. To i hoteliéři přiznávají, že se třeba ani nemuseli moc věnovat marketingu. Myslím, že se jen vracíme k nějakému tržnímu normálu.

ES Vary prošly po válce celkem bouřlivým vývojem.

Byl tady někdy takový tržní normál?

Nevím. Pětadvacet let od revoluce je poměrně krátká doba. Nejsem historik, ale předpokládám, že v první polovině dvacátého století tady taková rovnováha byla.

ES Chystáte opravu vřidelní kolonády, jejíž část je v havarijním stavu. Vy jste se někde vyjádřil skepticky, že to může od vypsání architektonické soutěže až k realizaci trvat deset let. Jste opravdu takový pesimista?

To není má myšlenka. My jsme byli osloveni komorou architektů, kteří nám navrhnou, aby takto zásadní objekt v centru Karlových Varů prošel veřejnou mezinárodní soutěží, čehož jsem příznivcem. A jenom vypsání takové soutěže – dle jejich názoru – trvá tři až pět let. Další dva až tři roky trvá vyhodnocení soutěže, k tomu je nutná příprava stavby. Když to nasčítáte, jsme v horizontu deseti let.

ES Počítáte s tím, že ze soutěže může vzejít vítězná totální změna té kolonády?

Určitě. Proto říkám, že nepůjde o soutěž o vzhled kolonády, ale o vzhled území. V historii se pojetí toho prostoru měnilo a záleží na fantazii architektů, kteří se do toho přihlásí. Vzápětí to projde veřejnou diskuzí. Bavíme se o nákladech od čtvrti miliardy výše.

ES A dočkají se Karlovy Vary dříve nové kolonády, nebo dálnice?

To je zajímavá otázka. Uvidíme, bude to napínavé.

II Skoro dva roky se zabýváme tím, jak nalákat čínskou klientelu, a potýkáme se s několika základními problémy. Jazykovou bariérou, protože málokterý Číňan je dotčen angličtinou. Pak jsou to stravovací návyky. A nejvíce limitující je, že Číňané nevydrží na jednom místě.

Petr Kulhánek (45)

Karlovarský rodák vystudoval Vysokou školu ekonomickou. Po škole

a zahraničních stážích v USA a Austrálii pracoval v manažerských pozicích velkoobchodních firem HOPI a Makro Cash & Carry. V roce 2000 se na plný úvazek vrátil jako ředitel do rodinného vydavatelství Proménáda. V roce 2006 spoluzaložil hnutí Karlovarská občanská alternativa (KOA), která v letech 2010 a 2014 vyhrála komunální volby a Kulhánek se stal primátorem. Je fandou filmového umění, ve Varech zakládal filmový klub. Je aktivním vytrvalostním běžcem, ženatý a má dva syny.

Tvář dne

„Představenstvo stáhlo kalhoty před brodem. Rozsudek nebyl vykonatelný,

řekl o rozhodnutí Českých drah zaplatit plzeňské Škodě peníze za prohranou arbitráž ministr dopravy Dan Ťok
str. 5

Foto: čtk

Komentář

Dušan Šrámek

Lex OKD je nebezpečná hloupost

Je vždycky podezřelý a vždycky špatný, jestliže vzniká zákon šitý na míru jednomu subjektu. Ještě horší je, když taková norma hrozí stát se beranidlem, jež může dramaticky změnit dosavadní zaběhnutou úpravu některých právních vztahů. A přesně to se týká novely insolvenčního zákona, jež vznikla na ministerstvu spravedlnosti a pro niž se vžil název lex OKD.

Zákon se má týkat výlučně hornických společností s počtem zaměstnanců nad pět set. V současnosti se počet zaměstnanců podílejících se na těžbě uhlí pohybuje mezi 18 a 19 tisíci. Největším zaměstnavatelem je OKD a navrhovaného limitu 500 zaměstnanců dosahují už jen Severní energetická, Vršanská uhelná, Severočeské doly a Sokolovská uhelná. Navrhovaná úprava by se tedy týkala pouze uzounké skupiny právnických osob. Přitom v Česku je i mimo hornictví mnoho a mnoho

fírem, které zaměstnávají mnohem více lidí a jejichž úpadek by mohl způsobit velké sociální problémy. Logicky se tedy ptáme, proč by se speciální právní úprava insolvenčního řízení neměla týkat všech firem s více než pěti sty zaměstnanci bez ohledu na předmět činnosti. Preference jednoho oboru by mohla zakládat nerovné postavení na trhu. Co by vůbec mělo být výsledkem „zvláštního zacházení“, je záhadou. Rozhodnutím

Použití netradičního postupu, který by chránil krachující firmu, může být v konfliktu s pravidly EU.

soudu o úpadku vždycky dojde k faktickému ukončení činnosti společnosti, pokud není umožněna její reorganizace. Následně je majetek firmy rozprodán, aby byli uspokojeni věřitelé v maximální možné míře. To může znamenat i zánik pracovních míst. To je podstata celého insolvenčního práva. Má vyčistit trh od nezdravých subjektů a umožnit rozumnou alokaci zbylých prostředků. Při použití nějakého netradičního postupu, který by zachránil objektivně krachující firmu, by se nejspíš

mohlo jednat dokonce o nedovolenou veřejnou podporu, tedy o konflikt s pravidly Evropské unie.

Není to jediný nonsens, který lex OKD přináší. Ohání se totiž veřejným zájmem, aniž by bylo upřesněno, co se tím vlastně myslí. Nově definovanými cíli této právní úpravy jsou ochrana oprávněných zájmů zaměstnanců dlužníka a zejména pak ochrana v normativním textu blíže nespecifikovaného veřejného zájmu. Oba tyto cíle jsou fakticky postaveny nad zájem na uspořádání majetkových vztahů k osobám přímo dotčeným úpadkem. A vzhledem k příslušným judikátům Ústavního soudu je pravděpodobné, že jde o protiústavní normu.

Šidlo vyskočí z pytle při pohledu na další změnu, kterou má novela přinést. Insolvenčního správce by totiž nevybíral soud, jako je tomu doposud. Ani by na změnu jeho osoby neměl vliv věřitelský výbor. Jmenování i odvolání by bylo cele v pravomoci ministerstva financí. Současný ministr, který je sám podle svých slov od rána do večera ve střetu zájmů, by tak získal informace a vliv v případech insolvenční rozhodujících společností působících na domácím trhu. Dost děsivá představa.

Autor je publicista a redaktor serveru Česká justice

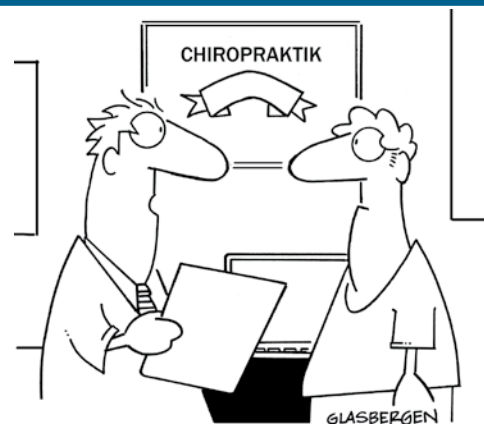
Glosa

Byl slibů čas

I když alespoň těch prvních pár veršů z Máchy umí nazpaměť každý, k srdci si je bere málokdo. První máj už po léta není v českém veřejném prostoru vyhrazen lásce, nýbrž demonstracím, protidemonstracím, půtkám a silným slovům, v nichž to tepe kdečím, jen ne láskou. A také slibům. A tak včera národovci slibovali České televizi, že si to s ní ještě vyřídí, a premiéru Sobotkovi, že jej ztrestají za vlastizradu. Z levé strany spektra se slibovalo boháčům vyhnání z daňových rájů. Komunisté slibovali svým věrným, že se nedají a že Milouš Jakeš přijde i příští rok.

A aby nezůstal pozadu ani politický mainstream, sliboval i premiér Sobotka. Konkrétně zdravotníkům, že jim přidá deset procent. Vždyť je to jenom sedm miliard, nekupte to. Zatímco většinu výše zmíněných slibů stojí v cestě demokratické mechanismy, snad ještě dost silné, Sobotkův nekompromisní šturm na erár může zastavit asi jen rozum. Jenže volby jsou za rohem, takže to není zrovna dostatečné zboží.

Martin Čaban

Rentgenové snímky potvrdily moje podezření. Máte pokřivený smysl pro humor.

ZAČNĚTE ŽÍT ZDRAVĚ S HOLMES PLACE

*Získejte členství Flexi bez závazků
již od 990 Kč.*

více info na

WWW.HOLMESPLACE.CZ

Nejen lidé, také hmyz má své ego

■ Mouchy, respektive hmyz obecně, si podle vědců vytvářejí subjektivní zkušenost. Jsou tedy stejně zaměřeni na sebe sama jako lidé.

Subjektivní zkušenost je část procesu vnímání a zpracování informací jedinečná pro každého jedince, kterou nelze duplikovat. Její existence se dosud výhradně připisovala obratlovcům, obecně živočichům z vyšších sfér stromu života.

Vědci z Macquarieovy Univerzity v Sydney však porovnali aktivity struktur v mozcích hmyzu a srovnali je s aktivitou středního mozku u obratlovců včetně lidí. Ke svému překvapení našli velmi podobné signály.

„U lidí i jiných obratlovců jasně víme, že vnímání sub-

jektivní zkušenosti probíhá ve středním mozku,“ dodal Klein. Hmyzí mozek podle něj funguje obdobně, modeluje pohled jedince na okolní svět a dodává mu unikátní podtext.

Moucha dokáže vybírat z jednotlivých vstupů, které získává svými smysly, a věnovat každému z nich nerovnoměrný díl své pozornosti.

„Když máte hlad, nesměřujete jen za zdrojem potravy, ale máte k tomu pocitu přidruženou i řadu dalších pocitů,“ vysvětluje spoluautor studie Colin Klein, jehož dílo publikoval časopis *Proceedings of the National Academy of Sciences*. „Napří-

klad moucha dokáže vybírat z jednotlivých senzorických vstupů a věnovat každému z nich nerovnoměrný díl své pozornosti,“ vysvětlil další z autorů studie Andrew Barron s tím, že právě selektivní zpracovávání informací podle toho, co je v daný okamžik relevantnější, ukazuje na jasný egocentrismus.

Oba vědci věří, že odhalili jeden ze základních procesů, kterým živé organismy začaly nabývat vědomí. Z historického vývojového hlediska se tak prý mohlo začít dít už v kambriu, prvním období prvohor, kdy se na zemi začaly objevovat mnohobuněčné organismy.

Stranu připravil

Marek Schwarzmann

OSOBNOST. Mouchy si vybírají, kterou vjemovou informaci zpracují přednostně. Podle vědců to jasně svědčí o jejich egocentrismu.

PODMÍNĚNÝ SOUHLAS

JAPONSKÁ VLÁDA schválila metodu cílených zásahů do dědičné informace CRISPR. Souhlas se týká oplodněných lidských vajíček pro potřeby základního výzkumu. Japonská bioetická komise se tak zařadila po bok země, jako jsou Čína či Velká Británie, jež experimenty schválily první na světě.

Lebka může fungovat stejně jako otisky prstů

S nositelnými technologiemi typu Google Glass či brýlí pro virtuální realitu vyvstává otázka, jak identifikovat oprávněného uživatele. Odpověď překvapuje: podle zvuků z lebky.

Novou biometrickou metodu identifikace vyvinuli výzkumníci z University of Stuttgart, Saarland University a Institutu informatiky Maxe Plancka. Náhlavní zařízení typu chytrých brýlí by podle nich mělo obsahovat reproduktor, který do hlavy nositele vysílá slabý signál v podobě takzvaného bílého šumu. Ten se po odrazech v lebce deformuje, což snímá mikrofon. Pak už jen stačí záznam porovnat s dříve nahraným zvukovým

podpisem z lebky majitele a v případě shody zařízení odemknout.

Němci metodu představili v rané fázi, kdy experimentovali s identifikací deseti osob, jež si nasazovaly a sundávaly upravené Google Glass. Po stovkách pokusů dospěli k ohromující přesnosti identifikace 97 procent, což je na tak mladou technologii velmi slibný výsledek.

Odborníci teď ladí postup snímání zvukového odrazu, neboť dosud pracovali v tiších komorách bez hluku pozadí. Pozornost musí zaměřit také na samotný ultrazvukový signál pouštěný do hlavy uživatele, který některým jedincům může vadit.

Princip biometrické identifikace lebky

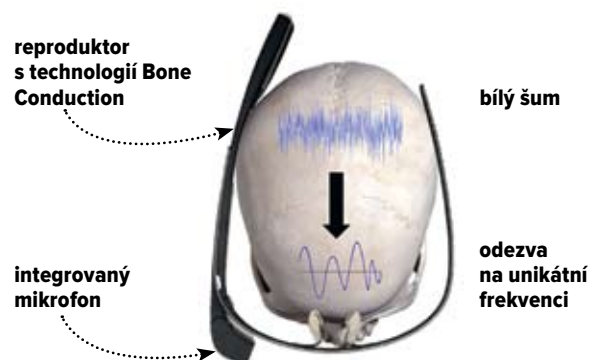

Foto profilmedia.cz

Kresba University of Stuttgart

CESTA ZA ZLATÝMI LVY. Společnost TopLife Czech uspořádala v pražském Salonu Bellevue degustaci pětichodového menu s výběrem exkluzivních francouzských vín, během níž se mohli účastníci vžít do role hodnotitele restaurace podle konceptu Royal Gastro. Ten představuje nezávislý systém známkování kvality restaurací prostřednictvím pečeti se zlatým lvem. Hodnocení je založeno na metodice, která je zárukou objektivnosti výsledné známky. Jednoho až tři zlaté lvy získá restaurace na základě dosaženého výsledku zaznamenaného školenými hodnotiteli do připravených formulářů. Ocenění je restauraci propůjčeno na kalendářní rok. Projekt společnosti TopLife Czech vyvrcholil vydáním knižní publikace Nejlepší nejen pražské restaurace 2016. Pro letošní rok připravuje firma obdobný přehled nejen pro Prahu a přilehlé okolí, ale bude věnován i nejlepším moravským restauracím. Půjde o startovní nultý ročník, zatím bez hodnocení.

DAR SKOTSKÝCH FOTBALISTŮ. Mezinárodní nezisková organizace Pink Crocodile podporující sluchově postižené děti a děti s kombinovaným postižením přijala dar ve výši pěti tisíc liber od Tartan Army Sunshine Appeal, amatérského skotského fotbalového týmu, jenž se věnuje dětské charitě napříč všemi zeměmi, kde hraje skotský národní tým. Oblečení do kiltů, pod paži dudy, předali členové týmu TASA symbolický šek škole Pink Crocodile a jejím zaměstnancům, dětem a rodičům během slavnostního dopoledne na akademické půdě školy v pražských Letňanech.

POCITOVÝ CHODNÍČEK. Celkem 25 zaměstnanců společnosti Provident Financial se zapojilo do dobrovolnického dne v Základní škole Ružinovská v Praze 4. Kromě vybudování pocitového chodníčku dobrovolníci rovněž stihli pomoci například se stříháním a úpravou keřů, přeházením kompostu či s vyřazením nepotřebných věcí. Provident spolupracuje se Základní školou v Ružinovské ulici pátým rokem.

NEJLEPŠÍ PRÁVNÍ FIRMA. Advokátní kancelář PRK Partners uspěla na mezinárodním soutěži Chambers Europe Awards v Londýně, kde byla vyhlášena nejlepší právní firmou České republiky. Ocenění uděluje britská ratingová společnost Chambers and Partners. PRK Partners získali prestižní ocenění již popáté, letos poprvé navíc ve spojené kategorii zahrnující mezinárodní i ryze české kanceláře. Podle zakládajícího společníka Marka Procházky (na snímku uprostřed) je úspěch především výsledkem neustálého vývoje firmy.

STUDIU PŘÍSTUPNÉ VŠEM. V Tereziánském sále Břevnovského kláštera se konala slavnostní promoce absolventů institutu CEMI. Mezi novými držiteli profesních titulů MBA či LL.M. bylo i šest hendikepovaných absolventů, kteří v loňském roce získali od institutu CEMI stipendium na profesní on-line studium. Stipendijní program institut pořádá třetím rokem. Celkem na pomoc znevýhodněným zájemcům přispěl částkou přes jeden a půl milionu korun.

E15.CZ

Zažila vaše společnost něco významného?
Pište nám na lidee15@sfinvestment.cz

Krátce

O Havlově ráčkování

Knihovna Václava Havla uvede 5. května ve světové premiéře hru o Havlově ráčkování, již společně napsali Havel a Pavel Kohout. Zatím jedinkrát se hrála během setkání zakázaných spisovatelů na Havlově Hrádečku v roce 1974. Akci bude přenášet ČT.

Merta, Jablkoň a Zrní lákají v srpnu do Banátu

Ojedinělý český festival Banát v Rumunsku láká na zvučná jména hudební scény. V české vesnici Eibenthal tam vystoupí třeba Vladimír Merta, Jablkoň, Zrní, Prouza a mnoho dalších. Festival proběhne 17. až 21. srpna. /čtk/

Minirecenze

FILM

Ani ve snu!

(Režie: Petr Oukropec)
Producent Petr Oukropec navázal na svůj režijní debut Modrý tygr dalším filmem o nedospělých hrdinech, tentokrát o pubertáče z pražského sídliště, která má zájem o parkur a o jednoho parkuristu. Snímek promítaný i na letošním Berlinale její prázdninovou existenci protkáva jejími sny, které na ni přicházejí, když stresem omdlí ve výtahu, a ovlivňují i skutečnost. Toto magicko-realistické zpestření jinak dost klasického příběhu o dospívání ještě víc zamlžuje logiku filmu, už tak trpícího nepříliš hlubokými, a tudíž

Foto: cinemart

nepříliš zajímavými postavami, nedokonalým herectvím parkouristů, pochybnými pubertálními rozhovory a dost neobratnou režii. Zůstává tak jen představení jedné cool volnočasové aktivity a atmosféra teenagerovského tápání.

Iva Přivřelová

Foto: © Galerie hlavního města Prahy

DŘEVORUBCI. Vladimír Kotyza, kolem 1964, olej na plátně.

Relikty výtvarného fantaskna ožívují staropražský palác

■ Galerie hlavního města Prahy v interiéru Colloredo-Mansfeldského paláce představuje práce Mikuláše Rachlíka, Vladivoje Kotyzy a Jana Jedličky.

Ivan Adamovič

V roce 1961, rok poté, co byla Československá republika označena za socialistickou, se na AVU setkávají tři spolužáci, kteří se v následujícím krátkém desetiletí budou pokoušet vizuálně pojmenovat to, co by bývalo mělo být počátkem nové éry. Ačkoli nejsou nedotčeni četbou tehdejší science fiction, je jim jasné, že na prahu utopie společnost nestojí. A už vůbec nás nečeká ona vyleštěná, aerodynamická budoucnost z manifestů.

Jestliže kulturní teoretik Bruce Sterling v devadesátých letech poznamenává, že „budoucnost vyrůstá z odpadků“, tři studenti malby to již o třicet let dříve vycítili a zanesli na svá plátna.

Mikuláš Rachlík, Vladimír Kotyza a Jan Jedlička se svou ranou tvorbou v šedesátých letech vymykali nejen tehdejšímu oficiálnímu umění, ale i nejrůznějším abstraktním tendencím přicházejícím ze světa. Kunsthistorik Vojtěch Lahoda, který nedávno zasutou tvorbu těchto solitérů objevil, ji nazval „pražským fantastickým realismem“. Technologická budoucnost se tu volně prolíná s korodujícími relikty minulosti i orwellovskými vizemi odlidštěné současnosti. To vše ale mladí malíři postihovali stylem poučeným od starých mistrů, nad nímž

by zřejmě vyznavači druhé vlny avantgardy ohrnuli nos. De facto netvořili žádné umělecké sdružení, ale jejich díla spolu navzájem silně rezonovala. Mohli by navazovat na tvorbu Skupiny 42, kdyby jejich pohled na městskou civilizaci nebyl tak zbavený jakékoliv poezie. Pokud k někomu, měli blízko ke Kamilu Lhotákovi, avšak jejich citění bylo podstatně mnohovrstevnatější. Z pozdějších tvůrců zase jejich dílo může připomenout Karla Součka či Teodora Pištěka a jeho ohmatávání neviditelného humanistického pozadí zdánlivě ryze účelové automobilové techniky.

Něco je nenávratně pryč a to nové tu ještě není. V této podivné mezeře v dějinách se pohybují postavy na vystavených obrazech, zaujaté v pro nás nepochopitelných rituálech. Podob-

ně, tušíme, se cítili také autoři těchto děl. Jakousi útěchu lze hledat v krajině, pro jejíž znázornění měli všichni tři velký cit, ale i ta se nakonec jeví jako zpochybnitelná vrstva reality. Od konce šedesátých let se cesty tří uměleckých soupeřníků rozdělily, Jedlička a Rachlík odešli do emigrace a jejich fantaskní tvorba sama dnes působí jako nečekaný relikv z jiného času.

Dodejme ještě, že expozice mimořádně sluší zchátralým zámeckým interiérum Colloredo-Mansfeldského paláce.

Autor je spolupracovníkem redakce

Pražský fantastický realismus

(Colloredo-Mansfeldský palác)

Výstava trvá do 4. září

Hodnocení: 70 %

Neodbytná morální dilemata dánského adepta na Oscara

■ Válečně-soudní drama *Boj* nominované letos na Oscara za nejlepší cizojazyčný film mimořádně komplexně a empaticky pokládá morální otázku viny a zodpovědnosti.

Iva Přivřelová

Když Tobias Lindholm nepíše zrovna scénáře pro (dnes už skončený) seriál *Borgen* nebo pro Thomase Vinterberga, jemuž pomohl k úspěšnému *Honu*, natáčí sám filmy. Konkrétně dramata o mužích v mezních situacích života a smrti, jejich rozhodnutích pod tlakem a jejich následcích. Lindholmův režijní debut *R* se odehrával ve vězení, následný *Únos* na lodi zajaté somálskými piráty a v kanceláři vyjednavačů o výkupném. Třetí *Boj* se v první půlce jeví jako poměrně typické válečné drama z Afghánistánu s prostřihy do každodenního života rodiny hlavního hrdiny v Dánsku. Než se po jedné tragické akci

zlomí v zajímavější a neodbytnější morální drama ze soudní síně o vině a trestu.

V tom okamžiku dostane každý detail z předchozího pozorování nebezpečné válečné rutiny dánských vojáků v cizí zemi smysl. Lindholm je viditelně pořád především scenárista a jeho neuspěchaný, seversky strohý, pečlivě realistický, i přes častou ruční kameru poměrně chladný režijní styl slouží zkoumaným komplikovaným morálním dilematům. Jeho nejúspěšnější snímek *Boj*, nominovaný letos za Dánsko na Oscara, je i jeho nejvyzrálejší.

Ústřední otázka *Boje* je předložena s přehlednou a mimořádně detailní komplexností. Divák dokáže pochopit důvody jednání všech hlavních postav, o to lépe se může zamyslet nad otázkami, jakou váhu má smrt cizích lidí, jak neutrální je spravedlnost, nebo nad pochybným smyslem války a západním pocitem odpovědnosti. Odpovědi *Boj* nikomu nenabízí, ve filmu ani skoro nezní hudba, která by napověděla divákům, jak se mají cítit.

Tak jako v obou předchozích Lindholmových filmech, i v tomto hraje záměrně sympatickou hlavní roli jeho oblíbenec Pilou Asbæk vedle reálných vojáků, reálných Afghánců a Tuvy Novotny, zaslouženě oceněné soškou dánské filmové akademie za klíčovou roli manželky, která už chce mít svého muže doma u dětí. Všichni to jsou obyčejní, slušní lidé. A chybuji. Všichni jsou zahraniční přírozené a přesvědčivé. Lindholm je na všech rovinách skvělý ve vykreslení každodennosti v jakémkoli prostředí, v níž dokáže nenápadně vyhmátnout ta podstatná rozhodnutí, která ovlivňují další dny.

Boj

(drama, Dánsko 2015, 115 minut)
Režie a scénář: Tobias Lindholm
Hraji: Pilou Asbæk, Tuva Novotny, Dar Salim, Søren Malling
Premiéra: 28. dubna
Hodnocení: 80 %

EMPATICKÝ POHLED. Důstojník Claus (Pilou Asbæk) je v jádru dobrý člověk. Přesto se ocitne před soudem za válečný zločin.

STRATEGIE

DOSTUPNÉ
ELEKTRONICKY

MĚSÍČNÍK O MÉDIÍCH
REKLAMĚ
A MARKETINGOVÉ
KOMUNIKACI
→ ZALOŽENO 1993

WWW.STRATEGIE.CZ

Fotoreportáž

WORLD OF WARCRAFT. Nezasvěcený člověk, který si o víkendu vyrazil do lesa u obce Sosnová u České Lípy, mohl utrpět šok: Porost se jen hemžil elfy, trpaslíky, mágy a válečníky v dokonale provedených kostýmech známých z počítačové hry World Of Warcraft. Akce připomíná natáčení filmu či divadelní scénu. Lze spatřit bytosti počítačového světa, které plní úkoly, bojují o strategické body nebo také vyjednávají s alchymistou o ceně lektvaru, který přinese dlouhý život a slávu. Hra končí závěrečnou bitvou, v níž se rozhoduje o ději pro následující ročník.

